

ΕΤΟΣ 71ο

4 Ιουνίου 2023

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 23 (3653)

«ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΝ ΕΟΡΤΑΖΟΜΕΝ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΕΠΙΔΗΜΙΑΝ»

Καθώς οι εποχές του έτους διαδέχονται ή μία την άλλη, έτσι και στην Έκκλησία ή μία έορτή έναλλάσσεται μέ την άλλη. Πρίν από λίγο έορτάσαμε τόν Σταυρό, τό Πάθος, την Ανάσταση· ύστερα από αυτά την Ανάληψη του Κυρίου και σήμερα φθάσαμε στην κορυφή των αγαθών και την μητρόπολη των έορτών (ιερός Χρυσόστομος). Δηλαδή στην έκπληρωση εκείνων πού μας ύποσχέθηκε ό Χριστός πρίν από τό έκούσιο πάθος Του. Πρόκειται περί της έλεύσεως του Άγίου Πνεύματος στον κόσμο, της αναδημιουργίας και ανακαινίσεως της κτίσεως μέ την ιστορική φανέρωση της Έκκλησίας ως Σώματος Χριστού και κιβωτού της σωτηρίας.

«Σας αποστέλλω την έπαγγελία του Πατρός μου –λέγει ό Κύριος στους Μαθητές του πρίν από την Ανάληψή Του–, και έσεις νά καθήσετε στην πόλη Ιερουσαλήμ μέχρις ότου ένδυθειτε την έξ ύψους δύναμη» (Λουκ. 24,49). Η Κυριακή της Πεντηκοστής είναι ακριβώς αυτή ή άνυπέβλητη δύναμη του Θεού. Είναι ή «προθεσμία», ό χρόνος έκπληρώσεως της ύποσχέσεως του Θεού Πατρός. Ήλθε τό Άγιο Πνεύμα, πού έκπορεύεται από τόν Θεό Πατέρα «πρό πάντων των αιώνων» και στέλεται «έν χρόνῳ» από τόν Θεό Υιό, τόν Ήησου Χριστό, τό Όποιον, ως Παράκλητος Θεός, «όλον συγκροτεί τόν θεσμόν της Έκκλησίας».

Τά τρία αυτά πρόσωπα της Άγίας Τριάδος έχουν την ίδια φύση-ούσία και την ίδια δόξα-ένέργεια. Είναι δηλαδή όμοούσια, όμόδοξα και όμοδύναμα. Ό άγιος Γρηγόριος ό Θεολόγος, πού είχε άποκαλυπτική έμπειρία αυτού του μυστηρίου, κάνει λόγο γιά τρία φώτα τά όποια τόν περιέλαμψαν· «ού φθάνω τό έν νοησαι και τοίς τρισί περιλάμπομαι· ου φθάνω τά τρία διελείν (νά διαιρέσω) και εις τό έν άναφέρομαι» (Λόγ. Μ', 41).

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Πράξ. β' 1-11)

Ἡ δωρεά τοῦ Ἁγίου Πνεύματος

Ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό. Καὶ ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος ὥσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας, καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον οὗ ἦσαν καθήμενοι· Καὶ ὤφθησαν αὐτοῖς διαμεριζόμεναι γλῶσσαι ὡσεὶ πυρός, ἐκάθισέ τε ἐφ' ἓνα ἕκαστον αὐτῶν, καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἑτέροις γλώσσαις καθὼς τὸ Πνεῦμα ἐδίδου αὐτοῖς ἀποφθέγγεσθαι. Ἦσαν δὲ ἐν Ἱερουσαλήμ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν· γενομένης δὲ τῆς φωνῆς ταύτης συνήλθε τὸ πλῆθος καὶ συνεχύθη, ὅτι ἤκουον εἰς ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλούντων αὐτῶν. Ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ ἐθαύμαζον λέγοντες πρὸς ἀλλήλους· οὐκ ἰδοὺ πάντες οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι; καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ ἡμῶν ἐν ᾗ ἐγεννήθημεν, Πάρθοι καὶ Μῆδοι καὶ Ἑλαμίται, καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν, Ἰουδαίαν τε καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν, Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν, Αἴγυπτον καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ Κυρήνην, καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες Ῥωμαῖοι, Ἰουδαῖοί τε καὶ προσήλυτοι, Κρήτες καὶ Ἄραβες, ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν ταῖς ἡμετέροις γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ;

Ἡ ἐπιφοίτηση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος

Τὸ ἀποστολικὸ ἀνάγνωσμα περιγράφει τὰ αἰσθητὰ σημεῖα τῆς ἐπιφοίτησεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στοὺς Μαθητὲς τοῦ Χριστοῦ, πού τούς ἀποκαλύφθηκε σάν ἄνεμος καὶ σάν φωτιά. Βεβαίως, καθὼς τὸ Ἅγιο Πνεῦμα δέν εἶναι ὑλικὸ στοιχεῖο, ἔτσι καὶ οἱ ἐνέργειές Του δέν εἶναι ὑλικές. Ὅμως, ἐπειδὴ δέν εἶναι εὐκόλο στὸν ἄνθρωπο νὰ ἐννοήσῃ τὰ μυστήρια τοῦ Θεοῦ χωρὶς σύμβολα καὶ εἰκόνες ἀπὸ τὴν ἐγκόσμιο πραγματικότητα, γι' αὐτὸ ἡ κάθοδος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος φανερώθηκε μὲ αἰσθητὰ σημεῖα. Ὡς ἐκ τούτου, ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς χρησιμοποιεῖ τίς ἐκφράσεις «ὥσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας» καὶ «διαμεριζόμεναι γλῶσσαι ὡσεὶ πυρός» (Πράξ. 2,2-3), γιὰ νὰ δείξῃ ὅτι τὸ Ἅγιο Πνεῦμα δέν εἶναι ἄνεμος ἢ φωτιά, ἀλλὰ ὅτι ἀκούσθηκε σάν δυνατὸς ἄνεμος καὶ φάνηκε σάν πύρινη γλῶσσα. Καὶ τοῦτο «ἵνα μηδὲν αἰσθητὸν περὶ τοῦ Πνεύματος νομίσης», ὅπως σχολιάζει ὁ ἱερός Χρυσόστομος. Μάλιστα, ἡ ἐπιφοίτηση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐκδηλώθηκε καὶ μὲ ἓνα εἰδικὸ χάρισμα· αὐτὸ τῆς «γλωσσολαλίας». Πρόκειται γιὰ τὸ συμβολικὸ προμήνυμα τοῦ ἀποστολικοῦ κηρύγματος, ὡς ἔργου τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ στά πέρατα τῆς Οἰκουμένης, πρὸς ξένους καὶ ἀλλογλώσσους λαοὺς.

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Ὅταν ἔφθασε ἡ ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς, ἦταν ὅλοι συγκεντρωμένοι καί ὁμόφυχοι στό ἴδιο μέρος. Καί αἰφνιδίως ἦλθε ἀπό τόν οὐρανό μιά βοή σάν νά φυσοῦσε δυνατός ἄνεμος καί γέμισε ὅλο τό σπίτι, στό ὅποιο ἔμεναν, καί ἐφανίσθηκαν γλῶσσες σάν πύρινη φλόγα νά μοιράζονται σέ αὐτούς καί κάθισαν ἀπό μία στόν καθένα τους, καί ὅλοι πλημύρισαν ἀπό ἅγιο Πνεῦμα καί ἄρχισαν νά μιλοῦν σέ ξένες γλῶσσες, ἀνάλογα μέ ἐκεῖνο πού τούς ἔδινε τό Πνεῦμα νά μιλοῦν. Ἦταν ἐγκατεστημένοι στήν Ἱερουσαλήμ εὐλαβεῖς Ἰουδαῖοι ἀπό ὅλα τά ἔθνη τῆς γῆς. Ὅταν ἀκούσθηκε ἡ βοή αὐτή, συγκεντρώθηκε τό πλῆθος καί ἐπικράτησε σύγχυση, καθώς ἄκουγε καθένας τούς ἀποστόλους νά μιλοῦν στή δική του γλώσσα. Ὅλοι ἀποροῦσαν καί θαύμαζαν, ἔλεγαν δέ μεταξύ τους: Δέν εἶναι ὅλοι Γαλιλαῖοι αὐτοί πού μιλοῦν; Καί πῶς συμβαίνει νά τούς ἀκοῦμε καθένας στή δική του μητρική γλώσσα; Δηλαδή, Πάρθοι καί Μῆδοι καί Ἐλαμίτες, καί οἱ κάτοικοι τῆς Μεσοποταμίας, τῆς Ἰουδαίας καί τῆς Καππαδοκίας, τοῦ Πόντου καί τῆς Ἀσίας, τῆς Φρυγίας καί τῆς Παμφυλίας, τῆς Αἰγύπτου καί τῶν περιοχῶν τῆς Λιβύης πρὸς τήν πλευρά τῆς Κυρήνης, καί οἱ Ῥωμαῖοι, πού ἦταν ἐγκατεστημένοι στά Ἱεροσόλυμα, τόσο οἱ ἐκ καταγωγῆς Ἰουδαῖοι, ὅσο καί οἱ προσήλυτοι, οἱ Κρήτες καί οἱ Ἄραβες, ὅλοι ἐμεῖς τούς ἀκοῦμε νά μιλοῦν στίς δικές μας γλῶσσες γιά τά μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ;

(Ἀπό τή νέα ἔκδοση: Ἡ Καινή Διαθήκη, τό πρωτότυπο κείμενο μέ νεοελληνική ἀπόδοση τοῦ ὁμοτ. καθηγ. Χρ. Βούλγαρη, ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ)

Πρόσκληση στήν ἐνότητα τῆς πίστεως

Στόν Πύργο τῆς Βαβέλ ὁ ἐγωισμός καί ἡ ἀσυνεννοησία τῆς ἁμαρτίας ὠδήγησαν τούς ἀνθρώπους στήν διαίρεση καί στό νά μή καταλαβαίνει ὁ ἓνας τόν ἄλλο, ἂν καί μιλοῦσαν τήν ἴδια γλώσσα. Ὅμως, τώρα πού τό Ἅγιο Πνεῦμα τούς κάλεσε σέ ἐνότητα καί στήν κοινωνία τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ, οἱ Ἀπόστολοι κήρυτταν στούς παρισταμένους, οἱ ὅποιοι, παρότι μιλοῦσαν διαφορετικές ἀπό αὐτούς γλῶσσες, κατανοοῦσαν μέ θαυμαστό τρόπο τό περιεχόμενο τοῦ κηρύγματος τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας.

Ἐπενέργειες τοῦ Ἁγίου Πνεύματος

Τά δῶρα πού μᾶς χαρίζει ὁ φιλόθεος Θεός μέ τό μυστήριο τῆς Πεντηκοστῆς εἶναι μεγάλα καί θαυμαστά καί ξεπερνοῦν κάθε ἀνθρώπινη λογική. Τό Ἅγιο Πνεῦμα ἀποκαθιστᾷ τόν ἄνθρωπο στήν κατά φύση λειτουργία τῆς ὑπάρξεώς του, ὥστε νά γίνεται «ναός Θεοῦ ζῶντος» (Β΄ Κορ. 6,16). Ἀκόμη, ὡς ἡ κατ' ἐξοχήν Κοινωνία Ἀγάπης «συναντιλαμβάνεται ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν» (Ρωμ. 8,26), ἔρχεται βοηθός στίς ἀδυναμίες καί τίς θλίψεις μας, συγχωρεῖ τίς ἁμαρτίες μας καί μεσιτεύει στόν Θεό γιά ἐμᾶς.

4 Ιουνίου 2023: ΚΥΡΙΑΚΗ Η΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ
«Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ»

Μητροφάνους ἀρχιεπισκόπου Κων/πόλεως († 326).

Μάρθας καί Μαρίας ἀδελφῶν τοῦ Λαζάρου.

Ἦχος: — — Ἐωθινόν: — — Ἀπόστολος: Πράξ. β΄ 1-11 – Εὐαγγέλιον: Ἰωάν. ζ΄ 37-52, η΄ 12.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 11 Ιουνίου, τῶν Ἁγίων Πάντων.

Ἀπόστολος: Ἐβρ. ια΄ 33 - ιβ΄ 2 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. ι΄ 32-33, 37-38, ιθ΄ 27-30.

Τό Ἅγιο Πνεῦμα κατεργάζεται τήν ἐν Χριστῷ υἰοθεσία καί ἀδελφότητα τῶν ἀνθρώπων καί τήν οἰκείωση τῆς σωτηρίας πού προσφέρει ὁ Χριστός. Τό ζητούμενο εἶναι ἡ δική μας συνέργεια.

Ἄς ἰκετεύουμε, λοιπόν, τόν Παράκλητο νά ἔλθει καί νά «σκηνώσει ἐν ἡμῖν»: νά σώσει τήν ψυχή, τήν ζωή, ὀλόκληρη τήν ὑπαρξή μας. Ἀμήν.

Ἀρχιμ. Ν. Κ.

ΟΜΟΤ. ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (†)

ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἡ ζωή του - Ἡ δράση του - Οἱ συγγραφές του -

Ἡ σκέψη του - Ἡ προσφορά του - Ἡ μεγαλοσύνη του

(Α΄ ἐπιτομή ἐκδόση, σχῆμα 17x24, σελ. 544)

Ἡ προσωπικότητα καί τό ἔργο τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἀποτελοῦν τό κεντρικό θέμα τοῦ συγκεκριμένου πονήματος. Ὡς πατέρας τῆς Ἐκκλησίας μας καί οἰκουμενικός διδάσκαλος κατέστη διαχρονικός πνευματικός καθοδηγητής, ὄχι μόνο γιά τήν ἐποχή του, ἀλλά καί γιά τίς μεταγενέστερες ἐποχές.

Παρακολουθήστε τό Πρόγραμμα τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (www.ecclesia.gr)

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: Κάθε Σάββατο καί ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στόν Ἱ. Ναό Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου), Ἀθήνα.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἐβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασίου 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Μητροπολίτης Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπό τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὅλο τόν κόσμο μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr